

**Національна академія наук України
Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського
Інститут біографічних досліджень**

*XXII Біографічні читання,
присвячені пам'яті засновника і першого директора
Інституту біографічних досліджень НБУВ
доктора історичних наук, професора
Віталія Сергійовича Чишка
(1951–2003)*

**Біографічне знання у суспільному, інтелектуальному
і духовному просторі сучасної України**

(Київ, 3 червня 2026 року)

ПРОГРАМА

Київ – 2026

Читання відбудуться 3 червня 2026 року в режимі онлайн-конференції:
посилання для приєднання:

<https://us04web.zoom.us/j/74050295491?pwd=jtkW1OabUqeQthOcbPygbR2nps6e7L.1>

Ідентифікатор конференції: 740 5029 5491

Код доступу: 2BMZAw

Початок роботи о 10.00. Реєстрація учасників розпочнеться о 9.45.

Програма Читань передбачає розгляд таких проблем:

- Піднесення ролі й значення біографічного знання, наближення його до інтересів широкого загалу співвітчизників.
- Біографіка й гуманістичні цінності Українського світу, національна й громадянська самоідентифікація особи.
- Розмаїття форм і жанрів українського біографічного наративу. Творчий інструментарій сучасної української біографіки.
- Вітчизняна біографіка у вимірах глобального світу.
- Алгоритми репрезентацій героїв війни в біографічних наративах інформаційного простору України.
- Людська доля й спадщина поколінь діячів науки, освіти й культури, які жили й працювали в часи тоталітаризму.
- Біографіка української еміграції.
- Просопографічні реконструкції в просторі біографіки.
- Сучасна літературна біографіка: синтез документального й художнього дискурсу.
- Український мемуарій у комунікативному просторі XXI століття.
- Жіночий (авто)біографічний наратив.
- Спрямованість та збагачення комунікативних практик біографіки.
- Біографічна література для дітей і юнацтва в умовах війни.
- Біографіка в просторі видавничої діяльності та електронно-інформаційних ресурсів.

Регламент:

Доповіді – до 10 хв.

Повідомлення – до 5 хв.

Виступи в обговоренні – до 5 хв.

Науковий керівник і
модератор:

Попик Володимир Іванович, директор Інституту біографічних досліджень Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського, доктор історичних наук, професор, член-кореспондент Національної академії наук України

Учений секретар:

Плющик Оксана Валентинівна, учений секретар Інституту біографічних досліджень, старша наукова співробітниця відділу теорії та методики біобібліографії Інституту біографічних досліджень Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського, кандидат філологічних наук, доцент

Відкриття Читань

Попик Володимир Іванович,

директор Інституту біографічних досліджень Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського, доктор історичних наук, професор, член-кореспондент НАН України.

Доповіді та повідомлення

Попик Володимир Іванович,

директор Інституту біографічних досліджень Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського, доктор історичних наук, професор, член-кореспондент НАН України

Українська біографіка: запити і очікування суспільства

Березівська Лариса Дмитрівна,

директорка Державної науково-педагогічної бібліотеки України імені В. О. Сухомлинського, головна наукова співробітниця відділу педагогічного джерелознавства та біографістики, доктор педагогічних наук, професор, дійсний член (академік) НАПН України

Хрестоматія як форма представлення портретів українських педагогів діаспори та їхнього творчого спадку (1919–1991)

Буряк Лариса Іванівна,

провідна наукова співробітниця відділу теорії та методики біобібліографії Інституту біографічних досліджень Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського, доктор історичних наук, професор

Жіночі автобіографічні наративи в сучасному соціокультурному просторі України: динаміка та вектори трансформацій

Сухомлинська Ольга Василівна,

головна наукова співробітниця сектору сухомлиністики відділу педагогічного джерелознавства та біографістики Державної науково-педагогічної бібліотеки України імені В. О. Сухомлинського, доктор педагогічних наук, професор, дійсний член (академік) НАПН України

Педагоги Кіровоградщини в епістолярній спадщині В. Сухомлинського: регіональний вимір

Любовець Надія Іванівна,

завідувачка відділу теорії та методики біобібліографії Інституту біографічних досліджень Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського, доктор історичних наук, старший науковий співробітник

Бібліотечні практики збирання та репрезентації мемуарних джерел сучасної війни

Бондарева Олена Євгенівна,

головна наукова співробітниця кафедри української літератури, компаративістики та грінченкознавства Київського столичного університету імені Бориса Грінченка, доктор філологічних наук, професор

Формати біографічного наративу в українській драматургії війни

Бездрабко Валентина Василівна,

завідувачка кафедри документознавства та інформаційно-аналітичної діяльності Київського національного університету культури і мистецтв, доктор історичних наук, професор

Блогер, автор блогу, автор: проблема ідентифікації

Шалак Оксана Іванівна,

старша наукова співробітниця відділу теорії та методики біобібліографії Інституту біографічних досліджень Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського, кандидат філологічних наук

Нові форми комунікативних практик в біографіці

Кіраль Сидір Степанович,

завідувач відділу національної бібліографії Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського, доктор філологічних наук, професор

Мемуари про Лесю Українку на сторінках української преси як джерело наукової біографії письменниці

Александрова Галина Андріївна,

провідна наукова співробітниця відділу теорії та методики біобібліографії Інституту біографічних досліджень Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського, доктор філологічних наук, старший науковий співробітник

До 190-річчя від народження і 120-річчя пам'яті М.І.Стороженка: реконструкція біографії вченого за мемуарними та епістолярними джерелами

Марченко Наталія Петрівна,

старша наукова співробітниця відділу теорії та методики біобібліографії Інститут біографічних досліджень Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського, кандидат історичних наук, старший науковий співробітник

Трансформація пантеону в українській книжці-життєписі для дітей часу війни (2014–2025)

Біляцька Валентина Петрівна,

професорка кафедри філології та мовної комунікації Національного технічного університету «Дніпровська політехніка», доктор філологічних наук

Біографія на фоні епохи: постать Дмитра Яворницького в мемуарній спадщині

Яблонська Ольга Василівна,

професорка кафедри української літератури Волинського національного університету імені Лесі Українки, кандидат філологічних наук

Світ дитинства у спогадах Р. Завадовича

Міхно Олександр Петрович,

директор Педагогічного музею України, старший науковий співробітник відділу педагогічного джерелознавства та біографістики Державної науково-педагогічної бібліотеки України імені В. О. Сухомлинського, доктор педагогічних наук, старший науковий співробітник

Бібліографія праць Олександра Тисовського (1886–1968) як джерело дослідження його інтелектуально-освітньої діяльності в еміграції

Харлан Ольга Дмитрівна,

завідувачка кафедри української та зарубіжної літератури і порівняльного літературознавства Бердянського державного педагогічного університету (м. Запоріжжя), доктор філологічних наук, професор

Жіноча пам'ять і досвід епохи в автобіографічних творах Людмили Коваленко

Гавриленко Тетяна Леонідівна,

головна наукова співробітниця відділу педагогічного джерелознавства та біографістики Державної науково-педагогічної бібліотеки України імені В. О. Сухомлинського, доктор педагогічних наук, професор

Педагогічна біографія Вадима Щербаківського еміграційного періоду (1922–1957): джерелознавчий вимір

Фьольдварі Шандор (Sándor Földvari)

незалежний дослідник (м. Дебрецен, Угорщина), науковий співробітник і викладач литовської мови

До 20-річчя смерті дослідниці української книжкової спадщини в Угорщині Естер Ойтозі (1935–2006)

Яценко Олег Миколайович,

завідувач відділу формування біобібліографічних інформаційних ресурсів Інституту біографічних досліджень Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського, кандидат історичних наук, старший науковий співробітник

Формування Українського національного біографічного архіву: сучасний стан, шляхи інтенсифікації

Карпінчук Галина Володимирівна,

наукова співробітниця відділу текстології і видань літературно-наукової спадщини Центру рукописів Інституту літератури ім. Т. Г. Шевченка НАН України; доцент кафедри української літератури, компаративістики і грінченкознавства Київського столичного університету імені Бориса Грінченка, кандидат філологічних наук

Шевченкіана 1920–1930-х років у фондах Інституту мистецтвознавства, фольклористики та етнології ім. М. Т. Рильського НАН України

Білик Надія Іванівна,

докторантка кафедри історії України, археології та спеціальних галузей історичних наук Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка, кандидат історичних наук, доцент

Воєвода Альфред Білик у суспільному просторі Східної Галичини

Харчук Роксана Борисівна,

старша наукова співробітниця Інституту літератури ім. Т. Г. Шевченка НАН України, кандидат філологічних наук

Забуте ім'я і творчість Андрія Крижанівського

Титова Олена Миколаївна,

незалежна дослідниця (м. Київ), старший науковий співробітник, заслужений працівник культури України, член Українського національного комітету Міжнародної ради з питань пам'яток і визначних місць (УНК ICOMOS)

Сергій Якович Ольговський – науковець і педагог

Плющик Оксана Валентинівна,

старша наукова співробітниця відділу теорії та методики біобібліографії Інституту біографічних досліджень Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського, кандидат філологічних наук, доцент

Візуалізовані біограми героїв російсько-української війни в сучасному міському просторі: емпіричний вимір

Дроздовська Олеся Романівна,

старша наукова співробітниця Науково-дослідного інституту пресознавства Львівської національної наукової бібліотеки України імені В. Стефаника, кандидат філологічних наук, старший науковий співробітник;

Середа Оксана Зенонівна,

старша наукова співробітниця Науково-дослідного інституту пресознавства Львівської національної наукової бібліотеки України імені В. Стефаника, кандидат наук із соціальних комунікацій

Електронна енциклопедія імен української преси «Biograma»: досвід створення

Вернік Олексій Леонідович,

старший науковий співробітник відділу формування біобібліографічних інформаційних ресурсів Інституту біографічних досліджень Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського, заступник директора з науково-організаційної роботи та цифровізації Інституту психології імені Г. С. Костюка НАПН України, кандидат психологічних наук;

Вернік Юлія Вікторівна,

наукова співробітниця відділу формування біобібліографічних інформаційних ресурсів Інституту біографічних досліджень Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського

Потенціал ІІІ в розвитку цифрових біографічних систем

Якубець Олександр Анатолійович,

науковий співробітник відділу інформаційно-комунікаційних технологій Інституту інформаційних технологій Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського, кандидат історичних наук

Біобібліографічний словник «Дійсні члени (академіки) та члени-кореспонденти НАН України / АН УРСР на фронтах Другої світової війни»: український вимір vs постімперського синдрому

Брайлян Надія Борисівна,

наукова співробітниця Науково-дослідного інституту пресознавства Львівської національної наукової бібліотеки України імені В. Стефаника

Словник псевдонімів українських авторів ХІХ–ХХІ ст. як дослідницький проєкт

Рой Світлана Вікторівна,

наукова співробітниця Ніжинського краєзнавчого музею імені І. Г. Спаського, кандидат історичних наук

Палеографічна спадщина професора Олександра Сергійовича Грузинського

Сорокін Андрій Анатолійович,

незалежний дослідник (м. Київ), доктор філософії (PhD) з історії та археології

Останнє дворіччя Академії наук УРСР у візії Соломії Павличко (за епістолярною збіркою «Листи з Києва»)

Смольницька Ольга Олександрівна,

зовнішня наукова співробітниця філологічного факультету SLAS – Секції (Відділу) слов'янських та південноазійських мов і цивілізацій Лозаннського університету (Швейцарія), кандидат філософських наук

Українська національна проблематика в контексті джерел українських діячів ХІХ ст. (за матеріалами архівів і фондів Кантональної та Університетської бібліотеки Лозанни)

Федунишин Любомира Любомирівна,

викладачка суспільних дисциплін ВСП «Бурштинський енергетичний фаховий коледж Івано-Франківського національного технічного університету нафти і газу», кандидат історичних наук

Іван Кривецький у працях сучасників, совєцьких і діаспорних істориків

Пономарьов Олександр Михайлович,

провідний науковий співробітник відділу давніх актів Центрального державного історичного архіву України, кандидат історичних наук

Документальне підтвердження про смерть відставного бригадира Івана Дарагана

Алексєєнко Анна Олександрівна,

заступниця директора Центрального державного науково-технічного архіву України (ЦДНТА України)

Спадщина Ігоря Стефановича Тришевського (1918–1999) у фондах Центрального державного науково-технічного архіву України

Левченко Анастасія Валеріївна,

викладачка Фахового коледжу Одеського національного університету імені І. І. Мечникова;

Левченко Валерій Валерійович,

професор кафедри соціальних та гуманітарних дисциплін Одеського національного морського університету, кандидат історичних наук, доцент

Микола Матвійович Семенов (1893–1963): повернення імені в історію українського мовознавства

Штолько Марина Анатоліївна,

завідувачка науково-інформаційного відділу Інституту літератури ім. Т. Г. Шевченка НАН України

Професійний і життєвий вимір постаті Миколи Плевако: за матеріалами нових досліджень

Котлярова Тетяна Володимирівна,

молодша наукова співробітниця відділу теорії та методики біобібліографії Інституту біографічних досліджень Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського

Комарянська Тетяна Вікторівна,

молодша наукова співробітниця відділу формування біобібліографічних інформаційних ресурсів Інституту біографічних досліджень Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського

Герої України – учасники сучасної російсько-української війни: інтернет-джерела як ресурс для наповнення Українського національного біографічного архіву

Васильєв Дмитро Миколайович,

магістр ОНП «Біографістика і текстологія» Факультету української філології, культури і мистецтва Київського столичного університету імені Бориса Грінченка;

Вірченко Тетяна Ігорівна,

професорка кафедри української літератури, компаративістики і грінченкознавства Факультету української філології, культури і мистецтва Київського столичного університету імені Бориса Грінченка, доктор філологічних наук, професор

Біографічне інтерв'ю: алгоритм творення портрету особистості

Матвієнко Ольга Віталіївна,

бібліотекарка II категорії, здобувачка першого (бакалаврського) рівня вищої освіти освітньої програми «Українська мова і література» Факультету української філології, культури і мистецтва Київського столичного університету імені Бориса Грінченка

Міждисциплінарний проєкт «Родина Грінченків: факти без фільтрів»: особливості біографічної реконструкції для підлітків

Парацій Володимир Михайлович,

старший науковий співробітник Бережанського краєзнавчого музею

Історико-біографічний фактор археологічної експозиції (Бережанський краєзнавчий музей, Тернопільщина)

Пазюра Наталка Василівна,

молодша наукова співробітниця відділу української історіографії Інституту історії України НАН України

Між дитинством і дорослістю: автобіографічний наратив у щоденнику Тетяни Де-Метц (1907-1911)

Мороз Інна Миколаївна,

доцентка кафедри історії світового українства Київського національного університету імені Тараса Шевченка, кандидат історичних наук, доцент

Чарівний світ дитинства Івана Крип'якевича: чинники формування особистості (за матеріалами особового походження)

Вечерок Ольга Миколаївна,

наукова співробітниця Полтавського літературно-меморіального музею В.Г. Короленка, кандидат філологічних наук

Олександр Волкенштейн: лікар, громадський діяч, людина обов'язку (до історії Полтавщини)

Головко Олеся Володимирівна,

наукова співробітниця Полтавського літературно-меморіального музею В.Г. Короленка

Традиції виховання в родині Володимира Короленка

Яблонський Максим Романович,

доцент кафедри соціальних комунікацій Волинського національного університету імені Лесі Українки, кандидат наук з соціальних комунікацій

Мемуарний складник часопису «Літаври»

Сухомлинська Леся Віталіївна,

старша наукова співробітниця сектору сухомлиністики відділу педагогічного джерелознавства та біографістики Державної науково-педагогічної бібліотеки України імені В. О. Сухомлинського

Образи тварин у дитячій прозі Спиридона Черкасенка

Гілевич Ігор Ярославович,

доцент кафедри етнології історичного факультету Львівського національного університету імені Івана Франка, кандидат історичних наук

Актуальні проблеми дослідження біографії та наукової спадщини Романа Гарасимчука (1900–1976)

Дерев'янка Тетяна Михайлівна,

молодша наукова співробітниця сектору сухомлиністики відділу педагогічного джерелознавства та біографістики Державної науково-педагогічної бібліотеки України імені В. О. Сухомлинського

Життєтворчість Бориса Мартоса в суспільному й інтелектуальному просторі України: історіографічний огляд.

Патик Вікторія Василівна,

старша наукова співробітниця відділу теорії та методики біобібліографії Інституту біографічних досліджень Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського, кандидат історичних наук

Діяльність К. Г. Воблого у сфері економічної географії (за архівними матеріалами)

Петрушко Людмила Анатоліївна,

наукова співробітниця відділу кодикології та кодикографії Інституту рукопису Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського, кандидат історичних наук

Штрихи до портрета: Т. Б. Слюдикова у вимірі приватного життя (дитинство та юність)

Козар Лідія Петрівна,

старша наукова співробітниця Інституту мистецтвознавства, фольклористики та етнології ім. М. Т. Рильського НАН України, кандидат філологічних наук

Окупація Ворзеля в сюжетиці усних наративів учасників подій (за матеріалами свідчень пропологовий будинок)

Блохіна Наталія Олексіївна,

старша викладачка кафедри української літератури, компаративістики і грінченкознавства Київського столичного університету імені Бориса Грінченка

Проект «Жіночі історії лідерства в Україні» у контексті сучасної української біографістики

Сафонова Вікторія Володимирівна,

головна бібліотекарка відділу науково-методичної роботи Харківської державної наукової бібліотеки ім. В. Г. Короленка

Роль галузевої біографіки у відтворенні історії регіону (на прикладі цифрового проєкту «Бібліотечна енциклопедія Харківщини»)

Касян Людмила Григорівна,

завідувачка відділу «Будинок-музей М. К. Заньковецької» Музею театрального, музичного та кіномистецтва України

Марія Заньковецька в культурному дискурсі: особливості конструювання біографічного наративу

Золотаренко Тетяна Олександрівна,

наукова співробітниця відділу педагогічного джерелознавства та біографістики Державної науково-педагогічної бібліотеки України імені В. О. Сухомлинського

Цифрова репрезентація педагогічної спадщини Спиридона Черкасенка в ресурсі «Педагоги України та світу»: до 150-річчя від дня народження

Глибицька Світлана Борисівна,

головна бібліографка Центральної наукової бібліотеки Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна

Незломлений (до 100-річчя бібліографа Михайла Швалба)

Барна Ірина Михайлівна,

працівниця Науково-технічної бібліотеки Національного університету «Львівська політехніка»

Юрій Мазурок: українські акценти біографії митця

Кузьменко Валентин Олександрович

лаборант науково-організаційного відділу Державної установи «Інститут нейрохірургії ім. акад. А. П. Ромоданова НАМН України», магістр філософії

Методологічні та практичні аспекти сучасної наукової біографіки (на прикладі видання біобібліографічного довідника з нейрохірургії)

Татарчук Віталій Вячеславович,

завідувач науково-дослідного відділу з історії Київського політехнічного інституту, Державний політехнічний музей імені Бориса Патона при Національному технічному університеті України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського»

Степан Карацуба (1897–1984): інтелектуальна біографія авіаційного інженера та історика

Семешин Едуард Володимирович,

незалежний дослідник (м. Суми), магістр історії

Педагогі Сумщини в роки тоталітаризму (біографії за матеріалами Центрального державного архіву вищих органів влади та управління України)

Калініченко Олександр Олександрович,

незалежний дослідник (м. Одеса), доктор філософії (PhD) з історії та археології

Біографічний метод у реконструкції військової історії підводників (на прикладі праць одеситок)

Босенко Олексій Олексійович,

молодший науковий співробітник відділу формування біобібліографічних інформаційних ресурсів Інституту біографічних досліджень Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського

Специфіка описової інформації іконографічних зображень Українського національного біографічного архіву